

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи **Наталія МИХАЛЬЧЕНКО**
28 серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ
ступінь магістра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),
освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Миколаїв – 2024

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Рускуліс Лілія Володимирівна, професор кафедри української мови і літератури, доктор педагогічних наук, професор.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол від «26» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри української мови і літератури _____ (Лілія РУСКУЛІС)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «27» серпня 2024 року №12

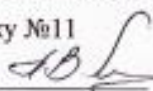
Голова навчально-методичної комісії _____ (Ольга ДЕМ'ЯНЕНКО)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «27» серпня 2024 року №11

Голова навчально-методичної ради _____ (Наталія МИХАЛЬЧЕНКО)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Інформатизація мовно-літературної освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» підготовки магістрів спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: система інформатизації мовно-літературної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: інформаційно-комунікаційні технології в освіті, методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої та вищої освіти (мова, література), методика навчання української мови і літератури, педагогіка.

1. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. **Мета:** ознайомити студентів із пріоритетними засадами інформатизації мовно-літературної освіти у закладах передфахової та фахової вищої освіти.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: підготувати майбутніх вчителів/викладачів мовно-літературних дисциплін до педагогічної діяльності в умовах адаптації освіти в Україні до Європейської системи; опанувати технології організації змішаних форм навчання в закладах вищої освіти; засвоїти методику організації та проведення on-line занять; особливості формування інформаційно-комунікаційного супроводу мовознавчих дисциплін сучасного вчителя; з'ясувати вимоги до електронного підручника; навчити створювати завдання (тестовий контроль) з метою перевірки рівня засвоєння знань учнів; формувати вміння правильно контролювати та оцінювати знання, вміння та навички учнів, отримані в процесі організації дистанційного навчання; засвоїти особливості впровадження елементів гейміфікації, проведення веб-квестів, підготовку й репрезентацію ментальних карт, інфографіки, інтернет-мемів тощо.

Програмні результати навчання:

РН 2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН 3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН 4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН 5. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН 7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН 8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН 9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН 13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН 14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

ПРН 2. Володіє вміннями виконувати власне дослідження (проєкт, освітній практико-орієнтований проєкт), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення

актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах, навчально-методичних посібниках тощо).

ПРН 3. Застосовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання та навчання української мови і літератури.

ПРН 6. Використовує сучасні технології навчання української мови і літератури, застосовуючи принципи диференціації та індивідуалізації.

ПРН 8. Здійснює науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретує й структурує його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулює узагальнення на основі самостійно опрацьованих й апробованих даних.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК 4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ЗК 7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2. Здатність використовувати інновації в професійній діяльності.

ФК 3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати в них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного й інклюзивного освітнього середовища.

ФК 8. Здатність формувати культуру академічної доброчесності й дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

III. Предметні

ПК 2. Здатність оперувати методами наукового аналізу й структурування мовного та літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик.

ПК 5. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів української мови та української літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ПК 7. Здатність планувати, організовувати, виконувати й презентувати прикладне дослідження з української мови / літератури, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Інформатизація освіти як процес розвитку інформаційного суспільства. Процеси інформатизації: медіатизація, комп'ютеризація, інтелектуалізація. Інформаційні технології навчання. Засоби інноваційних інформаційних технологій. Комп'ютерне навчання. Варіанти комп'ютерних технологій. Напрями комп'ютеризації. Медіакультура викладача ЗВО.

Тема 2. Форми навчання в ЗВО. Змішане навчання як поєднання технологій навчання за допомогою гнучкого підходу до мови. Комбінації змішування навчання. Моделі змішування навчання.

Тема 3. Дистанційно-освітні ресурси дистанційного навчання (компоненти: створення навчального курсу; адміністрування дистанційного навчання; спілкування й комунікації; система тестування компетентностей). Дистанційний навчальний комплекс.

Тема 4. Засоби дистанційного навчання. Інтернет-засоби дистанційного навчання. Навчальні засоби дистанційного навчання. Електронний підручник із дисциплін мовно-літературного циклу. Переваги використання електронного підручника в системі вивчення дисциплін фахового циклу. Гіпертекстова основа побудови підручників.

Тема 5. Технологія проведення on-line занять. Інформаційно-комунікаційний супровід мовознавчих дисциплін сучасного викладача. Створення презентацій. Методика створення й проведення веб-квестів. Якість отримання знань у дистанційному режимі навчання. Оцінювання рівня компетентності студентів із мовно-літературних дисциплін. Тестовий контроль якості знань. Гейміфікація освітнього процесу.

Тема 6. Медіаконтент і його види. Інформаційно-комунікаційний супровід мовно-літературних дисциплін. Інфографіка: переваги використання й методика створення. Інтернет-мем як лінгвокультурна одиниця сучасного медіапростору. Майндмепінг.

3. Рекомендована література

Базова

1. Дороз В. Д. Методика викладання української мови у вищій школі: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 176 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Закон України «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
5. Закон України «Про національну програму інформатизації». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.
6. Інтерактивний комплекс SMART Board у навчальному процесі: навч. посіб. / [Бонч-Бруєвич Г. Ф., Носенко Т. І.]. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 108 с.
7. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті: навч. посіб. / за наук. ред. О. М. Пехоти, Т. В. Тихонової. Миколаїв: Іліон, 2013. 252 с. Серія («Педагогічна освіта – XXI»).
8. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
9. Нікітіна А. В. Українська лінгвометодика для магістрантів: навч.-метод. посіб. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 375 с.
10. Рускуліс Л. Методика навчання фахових дисциплін (мова) у схемах, таблицях, рисунках та коментарях: метод. посіб. Миколаїв – Одеса ТОВ «Лерадрук», 2022. 202 с.
11. Рускуліс Л. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін: монографія / за заг. ред. М. Пентилюк. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2018. 420 с.
12. Рускуліс Л., Механцева В. Дистанційне навчання в системі вищої філологічної освіти: навч.-метод. реком. Миколаїв: СПД Румянцева, 2024 176. с.

Допоміжна

1. Бек Д., Кован К. Спіральна динаміка. Управляючи цінностями, лідерством та змінами в

- XXI столітті. BestBusinessBooks, 2010. 424 с.
2. Биков В. Ю., Гуржій А. М. Сучасні інноваційні ІКТ-інструменти розвитку систем відкритої освіти. *Педагогічна і психологічна науки в Україні*: зб. наук. праць у 5 т. Київ: Педагогічна думка, 2012. Т. 4: Професійна освіта і освіта дорослих. 512 с.
 3. Боднар Т. Сучасні практики використання змішаного навчання в українській вищій школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 45(1). С. 161–165.
 4. Бойко О. П., Зелінга Ю. О. Дослідження особливостей розробки засобів гейміфікації для навчання інформатики. *Матеріали шостої міжнародної конференції з адаптивних технологій управління навчанням ATL-2020*. Одеса. 2020. С. 43-45.
 5. Бугайчук К. Л. Гейміфікація у навчанні: сутність, переваги, недоліки. *Дистанційна освіта України 2015*. Міжнар. наук.-практ. конф.: зб. матеріалів (м. Харків, 19-20 листопада 2015 р.). Харків: ХАДІ. 2015. С. 39-43
 6. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016, Том 54. № 4. С. 1-18.
 7. Василенко А. Smart-освіта як чинник інноваційного розвитку суспільства. «*Smart-освіта. Ресурси та перспективи*»: матер. міжнар. наук.-метод. конф., (Київ, 16-17 жовтня 2014 р.). URL: [https://knteu.kiev.ua /file/MTc=/27c76eed8882ee254a932fe741d16af7.pdf](https://knteu.kiev.ua/file/MTc=/27c76eed8882ee254a932fe741d16af7.pdf).
 8. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. посіб. за мод.-рейт. системою навчання для студ. магістратури. Київ: Центр навчальної літератури. 2005. 197 с.
 9. Вовк О. В., Черемський Р. А. Інфографіка як ефективний засіб навчання. *Системи обробки інформації*. 2017. Вип. 4. С. 199-205.
 10. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2007. 308 с.
 11. Волосович С. Пріоритети розвитку СМАРТ-технологій. *Smart-освіта: ресурси та перспективи: матер. Міжн. наук.-метод. конф.* (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.): тези доповідей. К.: КНТЕУ, 2014. С. 27-29.
 12. Воротникова І. П. Змішані моделі навчання у післядипломній педагогічній освіті. *Перспективні напрямки світової науки*: зб. ст. учасників тридцять першої міжн. наук.-практ. конф. «Інноваційний потенціал світової науки – ХХІ сторіччя» (25 лютого - 1 березня 2015 р.), 2015. Том 1. Науки гуманітарного циклу. С. 29-31.
 13. Гайдай Ю. SMART-технологія як інструмент активізації пізнавальної діяльності студентів. *Smart-освіта: ресурси та перспективи: матер. Міжн. наук.-метод. конф.* (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.): тези доповідей. К.: КНТЕУ, 2014. С. 29-31.
 14. Гапєєва О. Л. Web Quest технологія у навчанні студентів за програмою підготовки офіцерів. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-техн. пр. 1. С. 335–340.
 15. Герман В. Медіакультура вчителя-словесника: інтеграційний аспект формування: метод. реком. до практичних занять із мовних дисциплін. Суми: Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. 93 с.
 16. Гогуленко О. П., Чудак Є. М. Мем-культура – один з інтерактивних методів вивчення української мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*, 2021. № 49. Т. 1. С. 41–45.
 17. Голуб Н. Б. Самостійна робота студентів з риторики: навч.-метод. посіб. Черкаси: Брама НАУкраїна. 2008. 232 с.
 18. Гороль П. К. Мультимедійні засоби навчання. Лабораторні роботи: навч.-метод. посіб. / Гороль П. К., Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шестопалюк О. В. Вінниця ТОВ «Ландо ЛТД», 2008. 633 с.
 19. Гуревич Р., Кадемія М. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2016. № 4. С. 71-78.

20. Данькевич Л. Р. Ефективність застосування системи змішаного навчання у викладанні ділової англійської мови. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2009. Вип. 137. С. 236-239.
21. Дистанційні технології в освіті: зб. наук.-метод. реком. щодо організації виховання, навчання та розвитку учас. освіт. процесу під час карантину / під ред. Ю. О. Бурцевої, Д. В. Малєєва. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2020. 95 с.
22. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. К.: Академвидав, 2004. 352 с.
23. Дмитренко Т. А., Деркач Т. М., Дмитренко А. О. Використання інфографіки в навчальному процесі. *Розвиток інформаційної компетентності та медіа грамотності керівника Нової української школи в умовах післядипломної педагогічної освіти* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Х.: ХАНО. 2019. С. 82-84.
24. Дубовик В. В. Сучасні технології візуалізації навчального матеріалу на лекційних заняттях із лінійної алгебри. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Серія: Педагогіка*. Одеса, 2019. С. 15–22.
25. Желізняк Л. Д. Технологія «Веб-квест» на уроках інформатики. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/.
26. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України: монографія / [В. В. Лапінський, А. Ю.Пилипчук, М. П. Шишкіна та ін.]; за наук.ред. проф. В. Ю. Бикова К.: Педагогічна думка, 2010. 160 с.
27. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі (психолого-педагогічні аспекти): навч.-метод. посіб. / авт. кол.; за ред. М. Л. Смульсон. К.: «Педагогічна думка», 2008. 256 с.
28. Захарова О. В., Грузд А. В. Підвищення якості послуг вищої освіти за допомогою гейміфікації. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Кіровоградський національний технічний університет – Кропивницький*, 2017. Вип. 32. С. 113-122
29. Златів Л. М. Комп'ютерна лінгводидактика у викладанні мовознавчих дисциплін для студентів-філологів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Психологія і педагогіка. 2014. Вип. 29. С. 116-120.
30. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти: навч.-метод. посіб. / Оксана Пасічник, Юлія Єлфімова, Христина Чушак, Олена Шинаровська, Андрій Донець. К.: 2021. 92 с.
31. Інтерактивний комплекс SMART Board у навчальному процесі: навч. посіб. / [Бонч-Бруєвич Г. Ф., Носенко Т. І.]. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 108 с.
32. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті: навч. посіб. / за наук. ред. О. М. Пехоти, Т. В. Тихонової. Миколаїв: Іліон, 2013. 252 с. Серія («Педагогічна освіта – XXI»).
33. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція схвалена 21 квітня 2016 року): постанова Президії НАПН України від 21 квіт. 2016 р. № 1-2/7-110. URL: <http://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads>.
34. Корицька Г., Подлесна І. Реалізація проблемно-пошукової, дослідницької діяльності учнів засобами веб-квест технології. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 11. С. 3–7.
35. Крутій К. Л. Основні вимоги до мультимедійних презентацій для педагогів і дітей. URL: http://www.ukrdeti.com/metodrabota/mr4_1.html.
36. Кухар Л. О., Сергієнко В. П. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. Луцьк. 2010. 182 с.
37. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс: навч. посіб. 3-є вид. / за ред. В. М. Кухаренко. Харків: НТУ «ХПИ», «Горсинг», 2002. 320 с.

38. Кучерук О. Інтегрування інфомедійної грамотності в простір мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2020. № 3. С. 9-12
39. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / За ред. В. І. Лозової Харків : «ОВС», 2006, с. 181.
40. Лист Міністерства освіти і науки України від 06.03.2022 № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу».
41. Литвинова С. Технології навчання учнів у хмаро орієнтованому навчальному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2015, Т. 47, № 3. С. 49-66, С. 58-59.
42. Логвіненко В. Г. Використання технології інфографіки для візуалізації навчального контенту. *Фізико-математична освіта*. №. 2 (16). 2018. С. 80-86.
43. Луценко В. І. Використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у процесі вивчення студентами-іноземцями української мови: зб. наук. пр. *Педагогічні науки*. Херсон, 2005. Вип. XXXIX. С. 450.
44. Лучанінова, О. П. Дистанційне навчання як світовий освітній тренд: реалії та перспективи для ЗВО України. *Імідж сучасного педагога*
URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1\(202\)-5](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1(202)-5)
45. Ляшок Н. Ю., Ковальчук К. В., Ганцура А. В. Гейміфікація як сучасний та ефективний метод мотивації персоналу у XXI столітті. *Причорноморські економічні студії*, 2018. Вип. 28-1. Одеса: [б. в.]. С. 135-136.
46. Макаренко Л. Л. Інформатизація освіти як пріоритетний напрям модернізації освіти в умовах інформаційного суспільства. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18041/Makarenko.pdf?sequence=3>.
47. Макарова В., Макаров В. Візуалізація навчального матеріалу. Інфографіка. *Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця*. Суми. 2018. С. 27-29.
48. Мар'єнко М. В., Борисюк І. Ю. Гейміфікація освітнього процесу під час вивчення дисциплін природничо-математичного циклу учнями ЗЗСО.
URL: <https://lib.iitta.gov.ua/723296/1/Marienko%20Borysiuk.pdf>.
49. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах дистанційного навчання / авт. Кол.в; за ред. Є. М. Бачинської, О. В. Матушевської. Біла Церква: КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів». 2020. 109 с.
50. Механцева В., Рускуліс Л. Гейміфікація як інноваційний метод навчання мови. *Українознавчий вимір у сучасній науці: гуманітарний аспект: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29 квітня 2022 р., м. Миколаїв*. Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 135-138.
51. Мисліцька Н. А., Заболотний В. Ф. Використання сервісів інфографіки в процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізики. *Фізико-математична освіта*. 2017. Вип. 4(14). Вінниця. С. 229-233.
52. Нікітіна А. В. Інформаційні технології в методичній підготовці майбутнього вчителя словесника. URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN5/08navmvs.pdf>
53. Нікітіна А. В. Комп'ютерні засоби створення лінгводидактичного архіву майбутнього вчителя-словесника. URL: http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN8/09_navamv.pdf.
54. Онкович Г. В Розвиток медіадидактики вищої школи: український досвід. URL: <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/190094/193804>.
55. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: колективна монографія / автори: В. Андрущенко, Н. Дівінська, Б. Корольов та ін.; за заг. ред. В. Андрущенка, В. Лугового. К.: Педагогічна думка, 2008. 256 с.
56. Пасічник О. О. Гейміфікація процесу навчання іноземної мови студентів ВНЗ. *Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський*, 2018. Вип. 24, Ч. 2. С. 344-349.

57. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. 2-ге вид., перероб. доп. К.: Знання, 2005. 399 с.
58. Переяславська С., Смагіна О. Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. С. 250-260., с. 258
59. Півненко Ю. В., Стадниченко К. В. Особливості застосування електронного освітнього контенту в умовах сучасної освіти. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/61/part_2/43.pdf
60. Починкова М. Особливості використання тексту в дистанційному курсі філологічного спрямування з практикуму української мови в навчанні майбутніх учителів початкових класів URL: http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_60/63.pdf
61. Приходько А. Дидактичний потенціал використання інтернет-мемів у процесі мовної підготовки здобувачів вищої освіти із числа іноземних громадян. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 39. Т. 2, 2021. С.293–298.
62. Рашевська Н. В. Змішане навчання як психолого-педагогічна проблема. *Вісник Черкаського університету*. Серія «Педагогічні науки». Черкаси: ЧНУ. 2010. В. 191. С. 89–96.
63. Рускуліс Л. Використання інформаційних технологій у системі підготовки майбутнього вчителя української. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. № 3 (37). С. 184-193.
64. Рускуліс Л. Електронний підручник як ефективна інформаційна технологія у процесі підготовки майбутнього вчителя української мови. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. / редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. Вип. 38. С. 431–434.
65. Рускуліс Л. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін: монографія / за заг. ред. М. Пентилюк. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2018. 420 с.
66. Рускуліс Л. Методика навчання української мови в схемах, рисунках, таблицях та коментарях. Миколаїв – Одеса: Видавництво ТОВ Лерадрук, 2022. 202 с.
67. Рускуліс Л. В. Технологія формування дистанційних навчальних модулів під час засвоєння дисципліни «Методика навчання української мови» майбутніми вчителями української мови. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць*. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. Випуск 1 (56)., лютий, 2017. С. 234–240.
68. Савчук Т. С. Використання інформаційних та комп'ютерних технологій в навчальному процесі. *«Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ»*: зб. матер. республ. наук.-практ. Інтернет-конференції. Вінниця, 12-18 квітня 2010 р. Київ: Видавництво «Кондор», 2010. С. 261.
69. Самойленко О. В. Підготовка бакалаврів-учителів математики за дистанційною формою навчання: монографія. Херсон: Грінь Д. С., 2013. 436 с.
70. Свириденко О. Навчання ХХІ століття: ІКТ-компетентність педагогів. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2012. № 1 С. 7–11.
71. Семенів Н. Електронний підручник з рідної (української) мови як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання. *Українська мова і література в школі*. № 5. 2005. С. 2-6.
72. Семеніхіна О. В. Нові парадигми у сфері освіти в умовах переходу до smart-суспільства. URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN23/13sovpds.pdf>.
73. Семеног О. М., Ячменик М. М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія: до 95-ої річниці Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Суми: СумДПУ

- імені А. С. Макаренка. 2019. 211 с.
74. Сергеева Л. Гейміфікація: ігрові механіки мотивації персоналу. *Theory and methods of educational management*. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_15/14.pdf
 75. Скуратівський Л. Інформаційні технології як засіб мовленнєвого розвитку учнів у процесі навчання української мови в основній школі. *Українська мова і література в школі*. № 4. 2005. С. 7-10.
 76. Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб. / кол. авт. за ред. М. І. Пентиліук. К.: Ленвіт, 2015. 320 с.
 77. Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи: монографія / за ред. акад. Р. С. Гуревича. Вінниця: Діло, 2019. 218 с.
 78. Сокол І. М. Впровадження квест-технології в освітній процес: навч. посіб. Запоріжжя: Акцент Інвест-трейд, 2013. 87 с.
 79. Солодка А. К. Фасилітація кроскультурної взаємодії: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Миколаїв: Іліон, 2014. 228 с.
 80. Соснова М. А. Smart-технології як складова підвищення якості освіти. URL: <http://archive.ws-conference.com/wp-content/uploads/pw0480.pdf>.
 81. Тестовий контроль знань студентів у системі Moodle: навч.-метод. посіб. /Д. М. Бодненко, Л. О. Варченко, О. Б. Жильцов / За заг. ред. О. Б. Жильцова. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2012. 112 с.
 82. Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: метод. посіб. За ред. Ю. В. Триуса. Черкаси: ЧДТУ. 220 с.
 83. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ: Кондор. 2001. 628 с.
 84. Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>.
 85. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.
 86. Федусенко Т. Організація освітнього процесу під час вивчення української мови та літератури в умовах воєнного стану. URL: <https://naurok.com.ua/metodichni-rekomendaci-organizaciya-osvitnogo-procesu-pid-chas-vivchennya-ukra-nsko-movi-ta-literaturi-v-umovah-voennogo-stanu-305303.html>
 87. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: «Академвидав». 2006. с. 198.
 88. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору: посіб. / О. В. Білоус, О. О. Гриценчук, І. В. Іванюк та ін., за заг. ред. Бикова В. Ю., Овчарук О. В.; НАПН України, Ін-т інформ. технол. і засобів навч. К. Атіка, 2014. 212 с.
 89. Франчук В. М. Адміністрування веб-орієнтованих навчальних комп'ютерних систем: навч.-метод. посіб. для студ. фізико-математичних та інформатичних спеціальностей вищих пед. навч. закл. Київ. Вид-во: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2016. 112 с.
 90. Ціделко В., Яремчук Н., Шведова В. Моніторинг системи дистанційного навчання. *Вища освіта України*. 2006. № 2. С. 546.
 91. Шевчук С. П., Скороходов В. А., Шевчук О. С. Інтерактивні технології підготовки менеджерів: навч. посіб. Київ: «Видавничий дім «Професіонал». 2009. 232 с.
 92. Шепетко Ю. Особливості використання електронного підручника з української мови. *Вісник Луганського національного педагогічного університету ім. Т. Шевченка*. Педагогічні науки. Луганськ. 2010. № 22 (209). С. 142-147.
 93. Шкавро В. В. Методика тестового контролю навчальних досягнень майбутніх учителів української мови і літератури з мовознавчих дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2019. 267 с.

94. Щербина О. А. Оцінювання компетентностей засобами платформи Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. Том 45, №1. С. 134–145. URL: journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1169/885
95. Ячменик М. М. Підготовка майбутніх учителів української мови і літератури до використання засобів медіаосвіти у професійній діяльності : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Суми. 2019. 20 с.
96. Banados E. A. Blended-learning pedagogical model for teaching and learning EFL successfully through an online interactive multimedia environment. *CALICO Journal*. 2006. № 23 (3). S. 533–550.
97. Collis B., Moonen J. Flexible learning in a digital world: experiences and expectations. London: Kogan Page Limited. 2001. 231 p.
98. Dodge, Bernie Some Thoughts About Web Quests (online). *WebQuest.org*. 1995. URL: http://www.webquest.org/sdsu/about_webquests.html
99. For the Win: How Game Thinking Can Revolutionize Your Business. URL: <https://ain.ua/2017/12/06/6-krokv-do-gejmifikaci%D1%97-navchannya>
100. J. McGonigal. Reality Is Broken: Why Games Make us Better and How they Can Change the World. Londres: Penguin Books, 2011, 400 p.
101. Kaplinskiy, V., Voloshyn, S., Stakhiv, L., Oleksyuk, O., Ruskulis, L., Haidarenko, I. Education Needs of Society: Neuropedagogy as One of the main Aspects of Motivation in Learning within Formal and Nonal Education. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 2022. 13(3), 225-235.
102. Kapp K. M. The Gamification of Learning and Instruction: Case-Based Methods and Strategies for Training and Education. New York: Pfeiffer: An Imprint of John Wiley&Sons, 2012, S. 89., c. 89 [Ke W., Tan C., Sia C. and Wei K. Inducing Intrinsic Motivation to Explore the Enterprise System: The Supremacy of Organizational Levers // *Journal of Management Information Systems*, 2012. № 29. P. 257–290
103. March T. What's on the Web? Sorting Strands of the World Wide Web for Educators. 1995 2001. URL: <http://tommmarch.com/writings/web-types/> (дата звернення: 22.06.2018).
104. Pelling N. The (Short) Prehistory of «Gamification. Funding Startups (& Other Impossibilities) // Nano Dome. URL: <http://nanodome.wordpress.com/2011/08/09/the-short-prehistory-of-gamification/>
105. Ruskulis L., Gurduz A., Rodionova I. Implementation of webquests in the preparation process of future teachers of the Ukrainian language and literature (on materials of modern Ukrainian literature). *Innovative scientific researches: European development trends and regional aspect: Collective monograph*. 1st ed. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2020. P. 295-315.
106. Ruskulis L., Maiboroda R., Rodionova I., Gurduz A., Aizikova L., Mkhlytaryan O. Modern concepts of gamification implementation in the training system for teachers of the Ukrainian and English languages. *Conhecimento & Diversidade*. 2023. Vol. 15, No 37. P. 290–302. ISSN 2237-8049.
107. Salen K., Zimmerman E. Rules of Play: Game Design Fundamentals. Cambridge: MIT Press, 2003. 688 p., s. 80
108. Smart Technology based Education and Training. Smart Digital Futures. Amsterdam: IOS Press BV. 2014. pp. 72–84.
109. Smart Technology based Education and Training. Smart Digital Futures. Amsterdam: IOS Press BV. 2014. pp. 72–84.
110. Trends for Gamification in 2022. Experiences Unlimited [Official site]. 2021.
111. URL: <https://experiencesunlimited.com/3-trends-for-gamification-in-2022>
112. URL: <https://help.webex.com/uk-ua/article/m61d8eb-Webex-Suite>.
113. URL: <https://internet-servisi.blogspot.com/p/learning-apps.html>
114. URL: https://osvita.ua/vnz/high_school/73080/.
115. URL: <https://techcommunity.microsoft.com/t5/microsoft-teams-blog/announcing-general-availability-of-the-new-microsoft-teams-app/ba-p/3934603>

- 116.URL: <https://www.classdojo.com/uk-ua/?redirect=true>.
- 117.URL: <https://www.classtime.com/compare/uk/classtime-vs-naurok>
- 118.URL: <https://www.skype.com/uk/blogs/2018-09-call-recording/>.
- 119.URL: <https://buki.com.ua/news/platforma-dlya-dystantsiynoho-navchannya-miyklas-detalna-instruktsiya-z-reyestratsiyi-ta-korystuvannya/>
- 120.URL: <https://osvitoria.media/news/google-classroom-instruktsiya-yak-samostijno-stvoryuvaty-onlajn-kursy/>
- 121.URL: <https://www.classtime.com/compare/uk/classtime-vs-google-classroom-ua/>
- 122.URL:<http://www.kdket.net.ua/files/dystanc>
- 123.URL:<https://2webmkl.blogspot.com/p/httpsrupadletcom.html>
- 124.URL:<https://play.google.com/store/apps/details?id=co.marshal.nuaht&hl=uk&gl=US&pli=1>
- 125.URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Google>
- 126.Werbach K. For the Win: How Game Thinking Can Revolutionize Your Busi. Philadelphia, 2012. 148 p. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=65948&p=1.
- 127.Zoom – що це таке, як працює та де завантажити додаток.
URL: <https://www.unian.ua/science/zoom-shcho-ce-yak-zavantazhiti-zum-i-yak-koristuvatisya-novini-10974719.html>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольні роботи, самостійна робота студента, участь у конференції, створення індивідуального проєкту, елемента електронного підручника.